

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti, v Tajništvu SLS. v Faflekovej hiši. Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. Inar. 5 poslanec.

NOVINE

Glasiło Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popūsta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v »Poslanom« 2:50 D. Takso za oglase plačv uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popūsta.

Rokopisi se ne vračajo.

Zakaj proti Radiči.

Od tistoga časa, da je Radič zapūsto vrste opozicijsalnoga bloka i prestopo s s svojimi poslanci na stran vladajoče Pašičove radikalne stranke, ne izšla mogoče niti edna številka »Novin« v šteroj ne bi pisali proti Radiči i proti nyegovomi deli. To vno go pisanje proti njemi se vidi mogoče vno gim čūdnio i neštēni izmed tistih, ki so se nagibali na njegovo stran, se mogoče celo čemerijo, ar njim boj proti Radiči ne povoli. Bilo kak bilo, dejstvo je da smo se proti Radiči i se bo mo tūdi nadalje bojuvali, ar kak zagovorniki poštene i ljudskim potrebam odgovarjajoče politike nemremo odobravati njegovoga političnoga dela.

Proti Radiči se moremo bojuvati, ar smo Slovenci i — ka je še celo bole važno — ar smo katoličani. To dvoje nas vodi pri vsakšem stopaji, šteroga napravimo proti Radiči i to dvoje nas sili, da govorimo, pišemo i odperamo oči prekmurskomi ljudstvi, dokeč ne spregleda i očivesno ne spozna, da je biti Radičov pristaš ali njegov zagovornik greh proti slovenstvi i proti katoličanstvi.

Ka je zakrivo Radič proti nam kak Slovencom, ali z drugov rečjov, zakaj se moremo bojuvati proti njemi kak Slovenci? Radič nas Slovence nešče poznati. Pri tom ne gledamo na njegov ljubljanski i mariborski govor, v šterom nam je milostno podelo to drobtinico, da nam je dopūsto, da smemo biti samosvoj narod, ar je dobro znano, da on izgovori, pa tūdi zataji vse, če to žene vodo na njegov mlin. — Da je tomi istinsko tak (naime, da nas nešče kak Slovencev poznati), je neštētkrat pokazao. Vzemimo samo takzvani »sporazum«. V kem obstoji te sporazum i na kaj ino na koga se nanaša? — V njem o Slovencaj niti edne reči ne. Omenjeni so radikali i radičovci, Srbi i Hrvati, ime Slovenec ali Slovenci v njem zaman iščemo. Radiči se ne videlo potrebno, da bi vzeo v svoj sporazum tūdi nas, čiravno nas pred volitvami ne pūsto pri meri, nego je postavio svojo škrinjico. S sporazumom samim pa stvar še ne končana. Slovencev on tūdi ob drugih prilikaj nešče poznati. V Belgradi govori o brataj Srbaj, o Horvataj, Slovencev pa se ne spomene. Ravno tak dela, kak da Slovencev niti ne bi bilo, nego bi bili samo Srbi i Hrvati, ali še bolše povedano, samo radikali i radičovci. Nam ne privošči nikaj i če včasi vseedno spadne za nas iz njegove torbe kakša drobtinica, so se morali za njo naši poslanci prle jako boriti. Pa tūdi te drobtinice nam meče ne mogoče zato, ar so njemi Slovenci jako pri srei, nego da nameče v oči malo peska, da ga ne bi mogli spoznati za takšega, kakši istinsko je.

Za Radiča nemremo i ne smemo biti tūdi kak katoličani. Istina on je katoličan. A kakši katoličan je? Na svojih shodaj je vsigdar nastopao — dokeč je bio v opoziciji — s poklonom »Falen Isus i Marija.« Zakaj je to včino? Mogoče, ar je veren katoličan? Sam nigdar ne pravo toga, po-

vedao je, to da govor mora začniti s krščanskim poklonom, ar ga inači katoliški Hrvate mogoče ne bi šteli poslušati. S toga se vidi, da je bio poklon samo slegilo za ljudi, ne pa mogoče njegovo versko osvedočenje. Nazadnje je to postanska stvar, ali Radič kak privatna osoba moli ali ne moli. Mi ga gledamo kak politika, kak voditela najmočnejše hrvatske stranke, še več, kak bivšega voditela skoro vseh Hrvatov. V tom pogledi nam pa ne sme i nam nemre biti vseedno, ka je Radič. Kak verni katoliki moramo stati na strani tistih političnih voditelov, šteri z rečjov i djanji branijo ne samo politične, gospodarske i. t. d. pravice ljudstva, nego i pravice tiste verske družbe, štere kotriga je ljudstvo — v tom slučaju pravice katoličanstva. Ali Radič to čini? Za katoličanstvo njemi ne. Javno je povedao, da je pripravljen spraviti v pravoslavje ves hrvatski narod, samo da bi na te način kem bole vtrdo svoj »sporazum« s Pašičom. Kak je govorio o našoj slovenskoj duhovščini, so Novine že pisale. »Popom ne trbe vervati« — je že večkrat naglaso v svojih govoraj. Što pa popom ne verje kak cerkvenim služabnikom, tisti tūdi cerkve same i katoličanstva ne spoštūje.

Slovenca i katolice smo. Zato nemremo odobravati Radičovoga dela v politici. To pa ne zadosta, da samo mi ne odobravamo. Ar mammo list — Novine — v rokaj, moramo gledati na to, da tūdi narod, šteri šte te list, spozna Radiča v pravoj svetlobi. Zato naš boj ne odneha prle, dokeč Radič s svojimi pomagači ne bo vodo politike, štera nebi nasprotūvala nam kak Slovencom i katoličanom, dokeč

se ne bo bojuvao za autonomijo, i za pravično ino pošteno politiko nasproti katoliškoj Cerkvi.

Volitve v delavsko zbornico.

Namen volitev je, da delavci majo v svojih stanovskih pitanjah zagovor, da se rešijo protiverskoga i kapitalističnoga vpliva socialdemokratov i demokratov pa da delodajalci majo dobre, zanesljive delavce.

Kak se te namen dosegne? Tak če delavci volijo kščansko stranko.

Kak se zove krščanska delavska stranka? Stranka krščansko sociálnoga delavstva.

Kak se glasūje? Z pismom Vsaki delavec, ki plačūje zavarovalnino (sekulaciju), dobi do rok eden kuvert (eden kopert) v šterom je notri »Glasovnica« pa beli čisti listek, tak zvani glasovalni listek. Na kuverto je pa odzvūna goriprikeljen oddajni listek. Odzvūna na koperti vsaki lastnoročno podpiše na oddajni listek svoje ime.

Ka pa napravi delavec z čistim listekom, šteri je v kuverti bio? Raztrgne ga pa ta lūči.

Ka pa naj dene mesto toga raztrganoga listeka v kuverto? Naštampani listek, steri se glasi: »Glasujem za listo krščansko socialnega delavstva, katere nositelj je Franc Terseglav, urednik v Ljubljani, ki jo je vložila Jugoslovenska strokovna zveza v Ljubljani. Kde pa dobite te listiĉ naštampani? Naše tajništvo ga ma poleg špitala v Faflekovej hiši. To je razpošle tūdi vu vesnice zavūpnikom naše krščanske stranke, kmečke zveze.

Ka pa te pride v kuvert? Glasovnica i dobljeno v kuverti te naš naštampani listek, nikaj drugo nej. Na glasovnici spodkar je naštampano

Zmagovalec Jernej.

IV. (iz polščine R. J.)

Vojtek je poznao samo tri narode: na sredi Poljake, na vzhodnoj strani Ruse i na zahodnoj strani Nemce. Toda Nemcov je bilo već vrst (fajt). Rad bi lepo po domačem razložo to Jerneji, zato je djao:

— Kakši narod so tej Francozi? Kak či bi pravo: Ravno takši kak Nemci samo ešče hūjši. Jernej pa ma to:

— Oj, te mrcine!

Od toga časa vsikdar, gda je mislo na Francoze je samo edno čūto v sebi, namreĉ nepopisani strah pred njimi. Komaj zdaj je zvedo te pruski domobranec, kakši razloček je med Francozi i Nemci. Rad bi pa ešče već kaj znao, zato je pitao:

— No, či je to tak, potem se bodo pa Nemci vojskovali proti Nemcom?

Zdaj je Vojtek zbrao vso svojo modrost, začeo je nūcati prilike in primere rekoĉ:

Jeli se ne grizeta tūdi tvoj Lisko i moj Burko?

Jernej je odpro vūsta i gledao nikaj časa na svojega vūĉitela.

— O istina . . .

— Tūdi Avstrijci so Nemci, pa so se naši ne bili z njimi?

Tak je pravo stari Švešĉ, ka gda je on bio v tistoj vojski, je njihov general Steinmetz zapovedao: »Naprej deĉki, na Nemce!« Samo

da s Francozi ne bo šlo tak gladko kak z Avstrijci.

— Oj, za božo volo!

— Francozi so ešče nikdar v niednoj bitki ne bili premagani. Či se eden Francoz na tebe siple, se njemi ne strgaš z rok, zapomni si! Vsaki je dvakrat, trikrat močnejši kak eden naših; brade majo duge kak židovje. Ništēni so pa čarni kak peklenšĉek. Či takšega zagledaš priporoĉi se Bogi!

— No, po kaj pa idemo k njim? spitavle prestrašeni Jernej.

To modro pitanje je ne bilo tak lahko, kak se je vidilo Vojteki, ki je hitro odgovoro:

Jaz bi tūdi raj doma bio šeo, kak na Francoze. Samo, ka či mi nemo šli ta, oni pridejo k nam. Zato druge pomoĉi ne. Si čteo, ka je bilo napisano? Francoz se najbolje čemeri na naše kmete. Lūdje pravijo, ka so zato lakomni na našo zemlo, ar so šteli svojo žganico tržiti našemi lūstvi, vlada je pa ne dopūstila i s toga je nastala vojska: no, razmiš?

— Kak pa ne bi razmo! je pravo Jernej ves potreti.

Vojtek je nadaljavao:

— Na ženske so tūdi tak lakomni, kak pes na slanino . . .

— Potem pa na priliko, tūdi moje Magde ne bi pūstili pri miri?

Tūdi stare ne pūstijo!

— O! je zakriĉao Jernej, či je pa to tak, potem pa vudrim!

dr. Anton Mrak, Čobal Čelešnik. Te štamp nazaj denete pa listič od našega tajništva Glasujem . . . kak ste više šteli, i nikaj drugo nej. Kuverto zatem zakelite. Odzvuina na kuverti podpišite svoje ime na oddajni listek.

Kde dobite te kuverte? Ki ste samo pet kilometrov oddaljeni od M. Sobote, morete iti sami po nje k uradi za zavarovanje delavcov, ki ste pa dale, je dobite od uradnika zavarovalnoga urada.

Komi date v roke te kuverte, gda ste že notri djali listek, ka glašujete za stranko krščanskoga delavstva, kak je više omenjeno? — Na Svečnico febr. 2. ali je sami odnesete v M. Soboto na urad za zavarovanje delavcov, ali pa je date našim zavüpnikom do roke. Nikomi drugomi je ne dajte, uradniki za zavariüvanje tüdi nej, samo zavüpnikom naše krščanske stranke, štere vodstvo naše stranke pošlje k vam, ki de od nas meo potrdilo, bo poznan naš človek.

Keliko je kandidatnih list? Pet, ali krščanska je samo naša. Što je nositeo naše krščanske liste? Nositeo krščanske liste je Franc Trseglav, vrednik našega krščanskoga dnevnika »Slovenec« v Ljubljani.

Jeli je med kandidati na krščanskoj listi tüdi što naš domači? Je, i te je Šerüga Jožef, krojački (sabolski) pomočnik iz M. Sobote.

Če kuverte do zdaj ne ste dobili taki jo zahtevajte. Pokažite slüžbeno knigo, domovnico, pa vam urad mora izdati glasovnico z kopertom, na šteroga je naštampano: „Glavni volilni odbor delavske zbornice v Ljubljani. To je odzvuinaj gor na kuverti. Do 27. januara si vsi poskrbite kuverte, ka te 2. febr. lahko volili. V Soboto po nje!

Keliko volilcov je v Slov. Krajini? Pri nas je 1115 to je jezero sto petnajset. Največ jih je v M. Soboti, D. Lendavi i na železničkoj progji Ormož—M. Sobota, ki so v našem kraji na deli i do v Soboti glasovali.

Na koj najbolje morete paziti? Ka nikomi nikaj ne podpišete i kuverte nikomi iz rok ne date, dokeč naše krščanske stranke zavüpnik k vam ne pride. Mi že povemo što bo te! Pazite! V M. Soboti tajnik, Celec Ferdinand, v Beltincih vlč. g. Varga Štefan kaplan, v D. Lendavi Herman Ferdinand kaplan i Hozjan Janoš iz Lendavskih goric, širiteo Novin, za delavce pri regulaciji Möre i na železniškoj progji pa Žižek Mihal iz Ižakovec pa Jerič iz Dokležovja, voditela naše stranke. — Samo tem gospodom zročite delavci svoje kuverte, nikomi drugomi nej!

Mislo si je, ka je to zaistino preveč velika krivica. Žganico naj bi ešče ešče vlačili notri, nego Magde naj se ne doteknejo . . . ! Zdaj je začeo Jernej premišlavati od vojske iz haska svojega stana. Pri tom je pa čüto v sebi nikšo tolažbo, misleč, ka toliko vojakov i topov ide branit Magdo, štera je v nevarnosti pred francozkimi vojaki. Same od sebe so se njemi stisnole pesnice, in strah pred Francozi se je zmešao v njegovom srci s sovraštvom proti njim. Prišeo je do sklepa, ka več nega nikše pomoči, nego trbe li iti, iti na Francoze . . .

V tom časi je vgasnola svetloba na nebi. Postalno je čarno. Vagon se je začeo zibati, v njem so pa odskakavale na desno i levo čake i bajoneti.

Vöra je tekla za vörov. Iz peči je špricnole na milijone iskric, štere so se v čarnoj temoti srečavale med sebov kak duge, zlate kače. Jernej je dugo ne mogeo zadremati. Kak tiste iskre po zraki, tak so se po njegovoj glavi podile misli od vojne, do Magde, do Pognebina od Francozov i Nemcov. Tak se njemi je vidilo, ka či bi ravno šteo stanoti, ne bi mogeo iz klopi. Nazadnje je zadremao, nego to je bilo zaveče spanje. Dosta prikazni njemi je priletelo pred oči. Najprvle je vido, kak sta se njegov Lisko in Vojtekov Burko grizla; dlaka je letela od njiva, tak sta se skübla. On zgrabi za količ, da bi jiva razegnao, pii tom pa zagleda nikaj drugoga: poleg Magde sedi Francoz, čaren kak saje. Magda se pa smeje i kaže svoje bele zobe. Okoli stojijo ešče drugi Francozi, ki se nor-

Odgovor na pitanje pri küpüvanji veleposestniške zemlje.

Smo dužni nam razdeljeno zemljo küpiti?

Ne. Zakon pravi, ka je ta odaja fakultativna, to je „dovoljena“, ne pa zapovedana. Ne zgübiamo zemlje, če je ne küpimo? Ne. V zakoni od toga reči nega i naj se zakon nikak ne more krivo tolmačiti je na prošnjo g. poslanca Kleklna g. agrarni minister dao po svojem načelniki Šufilaji na vsaki občinski urad izjavo, ka zemlje nišče ne dužen küpiti i ka jo z-arende obdrži, dokeč ne de stalnoga agrarnoga zakona, šteri za stalno reši agrarno pitanje i določi stalno ceno pri küpüvanji zemlje. Toisto je g. poslanci Kleklni tüdi pismeno vödao g. minister za agrarnoreformo. Gda bo sklecjen stalni agrarni zakon? Samo Bog zna to povedati. Pred Parlament najmre ešče ne stavljen; dokeč sem ne pride, se ne more od njega niti gučati. Je v nevarnosti zato tisti, ki ne küpi zemlje? Te nej, nego tisti je v nevarnosti ka jö zgübi, ki jo küpi. Zakaj je te v nevarnosti, ka zemlo zgübi, ki jo küpi? Takši je zakon, ki ga je izdao Pavle Radič. Toga zakona 11. čl. najmre se tak glasi, ka vsakši küpec se mora obvezati, ka veleposestnik ma juš pogodbo razveljavati, zemljo küpci vzeti i jo drugomi odati, če küpec ne de plačüvao rat kak se je pogodo. Če njemi toča, küga i druge neprilike ne dovolijo, ka rate redno plačüje, veleposestvo ma juš poiskati drugoga küpca i prvomi plača nazaj samo šumo brez intereša i brez povračila drugih stroškov. Če je küpec že naprejplačao 2% dobička mešetarom, ki zemljo tržijo, tüdi na teva 2% mora vrčti križ. Takši je Radičov zakon.

Ka pa arendo trbe plačati, čeravno küpi što zemljo i jo doli plačao? Arendo vsaki more plačati, čeravno küpi zemljo. Gda de zemlja po zakoni popolnoma njegova last samo te se oslobodi plačüvanja arende, prle pa nikak ne, čeravno jo je naednok doli plačao. (Dale.)

GLASI.

Muška Sobota.

Napredoval je v svoji slüžbi v 2. grupu II. kategorije poštini upravnik v M. Soboti gosp. J a k o b Č u š. Priljubljenemu gospodu prisrčno čestitamo.

ca delajo z Jerneja i s prstmi kažejo na njega.. Peč ropoče paf, paf, paf, njemi se pa tak čüje, kak da Francozi kričijo: »Magda! Magda! Magda!« Jernej se zdere: „Jezik za zobe, peklenske pare! Pustite ženo!« Lisko i Burko lajata, ves Pognebin njemi kriči: „Jernej, ne püsti žene!“ On pa, je li zvezani ali kaj? Ne! napno se je, vezalje je počilo, Jernej je zgrabo Francoza za glavo — i naednok . . .

Naednok ga prešine močna bolečina, kak či bi ga što za vüha počo. Jernej se predrami, skoči na noge. Vsi so se obüdili, vsi pitajo, kaj se je zgodilo?

Nesrečnomi Jerneji se je senjalo kak Francozi segajo za Magdov, toda namesto Francoza je zgrabo za brado korporala, ki je pred njim na klopi spao. Zdaj stoji vednako kak sveča, dva prsta drži pri čeli, korporal pa maha z rokami i kak besen kriči nemški: »Hej, ti poljsko marše, ti! Tak pa li vdarim toga düplina po čelüsti, ka njemi vsi zobje odletijo iz gobca!«

Podčastnik je ves hripavi od besnosti, Jernej pa ešče „abtak“ stoji pred njim in saluteru. Drugi vojaki si grizejo jezik, da bi smeh zadržavali, ar ravno zdaj iz vüst korporala pokajo zadnji strel: „Jü nec poljski! Jü nec iz Podolja!“ Nazadnje postane vse tiho i Jernej je šeo na svoje mesto. Čüto je samo, da njemi lica otekajo. Lokomotiva pa, kak či bi ga štela čemeriti, ešče vsikdar ponavlja:

— Magda! Magda! Magda!

Čüto je tüdi v srci nikšo veliko žalost . . .

(Dale.)

Poštini automobil v Dolno Lendavo vozi od 15. januara naprej palik prek Martjanec i Dobrovnik. Iz Murske Sobote (od pošte) odhaja ob 7. vüri.

Hišni vertovje! Že večkrat se je pripetila nesreča, da se je što poškalno na šklizkom tleh i se je pri spadanji jako poškodovao. Prav posebno pripravni za spadnoti so naši sobočki hodniki kre hiš. Redki so hišni gospodarje, ki bi poskrbeli za to, da bi se v takšem vremeni hodniki posipali z žaganjom ali pepelom. Nešterni so celo tak nemarni, da na dajo odmetati niti snega iz hodnikov. V bodoče naj bi vsaki hišni vert včino svojo dužnost.

Osebna vest. Kot profesor je nastopil pretekli ponedeljek na lukajšnji gimnaziji gosp. Mirko Bitenc.

Trosite fticam drobtinje i drugo hranu! Ftički, ki so nam vse leto tak lepo popevali, so zdaj velki siromaki. Brez vsake hrane so pa pozeblavajo. Pokažimo nekoliko lübezni i smilenja do ubogih stvari i potrosimo njim i večkrat drobtinje i semenje, da ne prejdejo od glada.

Slovenska Krajina.

Shodli delegatov naše stranke so se vršili 17. t. m. v M. Soboti za sobočki volilni okraj, 18. pa v Črenšovcih za lendavskoga. Na oba so prišli povablenci klub strašnomi vremeni v velkoj večini. Predavali so na njima: g. Ivan Vesenjok, minister na razpoloženji, nar. poslanec od toga, 1) ka je lüdstvo, 2) ka država, 3) ka parlament; — g. Jožef Klekl, nar. poslanec od programa naše stranke, šteri je 1) autonomističen, 2) krščansko socialni, 3) verskonarodni i 4) kak ga je izpelavala naša stranka v sedmih letah obstoja nove države, i g. Marko Kranjc glavni tajnik stranke od te organizacije. Teške predmete so poslüšali i tüdi zasledüvali z največšov pazlivostjov naši možje i dečki, ka je veseli dokaz, da se naše lüdstvo vči, izobražüje, se briga, da zarazmi svojo veliko vlogo pri ravnaji države. V svojih govorih se je nar. poslanec g. Jožef Klekl spomno tüdi dogodkov 1. 1919. ki so še vršili te mesec v Slov. Krajini, gda je bilo v Pešto pozvano od min. predsednika naše odposlanstvo, ka bi se pogajalo za zakonodajno autonomijo naše Slovenske Krajine. V Črenšovcih je pritoj priliki povdarjao velike zaslüge pokojnoga Horvot Štefana (Glavačov) z Trnja. Se je zahvalno spominao njihovoga rodolübnoga i strankinoga dela, ka so delegati z glasnimi soglasnim odobrenjom vzeli na znanje.

Veliki Dolenci. Nedavno je pogoro pri kmeti Mihael Lanščeki škedenj i štale. Podežgao je nekši J. S. dečko iz Čepinec. Preddogodki te nesreče so sledeči: Lanjšček ma hčer, štero je štelo več mladencov vzeti v zakon, posebno vendar za to, ar ona dobi vse očino imanje. Med temi je büo goriomenjeni dečko, šteri je misleč, da dobi lepo Lanjščekovo posestvo celo leto brez plače verno delao pri njem. Kda pa je decembra minočega leta zapazo, da se je njegova ljublenka odločila za drugoga, ga je to tak svadilo, da je taki zapüsto slüžbo i skleno raj zažgati, kak da bi prišeo drugi vert na Lanjščekovo imanje. 29. dec. pa je večer ob osmi opazo skoz okno, da je v hiži bodoči Trezikin mož. To ga je šče bole potrdilo v njegovom hüdom nakanenji. Šo je na škedenj, vüžgao küp slame, nato pa se skrio v bližanjem logi. Ar je bilo s šlamov pokrito, se je ogen hitro razširo i samo pazlivosti domačega lüdstva je zahvaliti, da je ogen ne prišeo na sosidovo i da so betežni Lanjščekov oča ne zgoreli. — Menča je spadnola na več voglednikov Lanščekove Treze, nego priličnim orožnikom se je posrečilo, dobiti pravoga krivca, šteri je orožnikom ovado svoje dejanje i zdaj si v temnici hladi svojo prevročo lübezen do Trezike ali pravzaprav do njene herbije.

Na Martinišče so dali v dinaraj: Prevzvišeni g. Dr. Andrej Karlin 500, g. Al. Pavlič katehet v Soboti 200, Škafar Jožef, v Beltinci 100, N. N. iz Bakovec 100, Žitek Cilka Rakičan 20, Mej Štefan, Krog, 40, milostivi prošt Jurkovič Ptuj 20, Franc Kušar Mengeš 40, družina Zver Lipa 30, Jančar Jula Rakičan nabrala 22,

Franc Ogrizek župnik v. p. Vojnik 20, Sekolič Kat. Prihova 50, Kozar Mih. Satahovci 50, za mešno obleko v Tropovcih nabrala Rajbar Treza 96, Matjašec N. nabralo pod Lipov 285, Jozefa Golob, Gaberje pri Celji 100, Vinko Goršič Vurberg 25, J. Sever profesor v M. Soboti 100, Franc Kerec Prosečkaves 1000, družina Bratkovič Bakovci 20, R. Vagaja ravnatelj na gimn. 100, N. N. iz B. 100, Dr. Fr. Kovačič profesor v Maribori 100, R. Stermečki Celje 100, Sukič Jožef Martinje 50, J. Weixl dekan pri sv. Križi 73, Kološa Janoš čevljar v Soboti 100, kovaški ceh v Nedelici 52, Rojnik Št. Rogatec 25, Al. Šoba župnik na Zdolah pri ofri 250, Kreft Roza 10, Žižek Mih. nabralo v Ižakovcih 201, J. Ficko župnik v Markovcih 150, vertovje iz gornjega trnjarskoga mlina so dali 22 kg. zmesi. Vsemogoči Bog naj vsem poplača!

Streljeni tihotapec. Tri kante petrola i par škatlic špic je neso z Austrije 23 leten Lenarčič iz G. Slaveč. Poleg Sühoga Mlina, gda je našo mejo prestopo, ar na stražarovo reč ne postao, ga je te strelo. Strel je pri šinjeki šo v glavo i na čeli prišo vö pa je dečki možgane popolnoma zmečkao. Na mestu je bio mrtev.

Gasilcom vsem, posebno onim ki zdaj v zakon stopijo, žele zadovoljnost, božo miloščo i obilen boži blagoslov Smej Štefan, načelnik iz Beltinec.

Novi poštini in brzojavni urad v Slov. krajini. Ministrstvo pošte in telegrafa je dovolilo ustanovitev poštnege in telegrafičnoga urada v Mačkovcih. Mesto poštnege odpravnikaa oo razpisano prihodnje dni v Službenem listu direkcije pošte i telegrafa. Otvoritev nove pošte se bo izvršila kak najprve mogoče.

— **Sv. misijon na Tišini.** Vršo se bo od 6. do 15. aprila. Gospodje misijonarje pride iz Celja na vüzenski ponedelek. Tak nam nazzanjajo iz Celja.

Vsem kmečkim zvezam po celom Prekmurji naznanimo, ka naj članarino pobirajo ne po nametavanji nego kak što z dobre vole da. Siromaštvo je veliko povsod, ne trebe zato lüdstvo z nametavanjom mantrati. Ka štö prevüpa, naj da, i te šume en štrti tao ostane doma za domače potrebčine, tri frtale se pa pošlje v Krog Titan Ferenci, blagajniki za društveni dom. Penez za lani i letos naj se pobere do 31. marca toga leta. V Maribor se nikaj n: pošilja, dokeč nemamo svojega doma. — Predsedništvo stranke.

Novi jezik so gorinajšli pisatelje „Düsev-noga lizšta“. Edno rožico toga jezika vam pokažemo. Čüjte! „Ali te rázumen nema zábiti, ká szo vsza tá z-deteci nászhajov poroda oni vrémenov obszebi tecsti mogla, potrébna i cílavna bilá, po csaszi pa ztála po ocsiszsávájöcsoj povödni vréména tázbriszana, z-tála po oblászti grüntara vere evangelicsanszke z-práve cérkvi bo'ze, stere 'zítek, düh i d'zünd'z je csiszta izština, kak prhláve krpe, naveke vöpometena.“ Čítateo, zdaj si malo odehni, odpočini se, potem pa premisli, ka si čteo . . .

Država.

Za treznost se je dosta govorilo, kda je nedavno melo občni zbor društvo „Sveta vojska“ štera ma namen odpravlati pijančüvanje. Tüdi državne oblasti, celo ljubljanski veliki župan je poslao na zbor svojega zastopnika, ki je oblübo, da bodo tüdi oblasti podpirale delo Svete vojske. To je prav lepo, samo da bi se tüdi dejanja pokazala, da bi ne več novih oštarij odpirali pa tüdi v obstoječi odpravili plese.

Nesrečna smrt kmeta v Vidanovcih blüzi Male nedele. Kmet Franc Škrjanec je hodo ednomi siromaki orat i je kesno večer prišeo domo. Domači so seme lüпали, on pa se je müdio nekaj vöni pri živini. Poleg hiše je bila plitva mlaka. Mož je pa meo večkrat nekšo omedlevico i je taspadno. Tüdi zdaj ga je vrgla omedlevica. Spadno je pa tak nesrečno v plitvo mlako, da se je niti celi ne mogao pogroziti, pa se je denok vtopo. Bio je jako prilübleni, ar je vsakšemi siromaki rad pomagao, posebno s foringov.

Grad Branek se iz naši krajov lepo vidi. Leži na severnoj strani kamenskoga brega, šteri

se vleče od Lotmerka proti zahodi. Od grada se ti ponüvle lepi razgled po celom Mürskom poli i Slovenskoj krajini nötri do našega lepoga Goričkoga. Naši starci posebno kre Möre, znajo še vnogokaj povedati od toga grada. Še zdaj se spominam, kak so nam babica pripovedavali od njega. Ne čüdo, vej je te grad i njegovi gospodarje v tesnoj zvezi z grofi i plemenitaši naši krajov. Na Tišini je še nagrobni spomenik nekšega potomca plemenitašov na Braneki. Začetki grada segajo sedemsto let nazaj. Ime Branek je dobo od močnoga törma, v šteroga so se šli kmetovje iz okolice b r a n i t, či je prišeo sovražnik. Bili so časi, kda je bio grad jako navelko zozidani. V 17. stoletji je bio porüšeni i na rüšinaj so ga znova postavili. Imeo je 65 velki sob, prostorno dvorano i kapelo, Dvorano so ešče v najnovjšem časi rabili za gledališke igre. Nekaj časa je bila v njem tüdi sodnija i strahovite temnice so še dozday ostale. Te gradič, na šterom se ti je odpočinolo oko, či si gledao na štajarske brege, je skoro scela porüšeni. V par mesecaj je bio dvakrat ogen v njem, šteri je vničo vekši deo grada. Samo stene šče stojijo. Gospodar se je morao inan odseliti i ga nede dao popravlati.

Nove peneze po pet dinaraj je dobila Narodna banka iz Francoskoga. Proti konci januarja pride te penez med lüdstvo.

Novo bolnišnico za tiste, šteri so vgriznjeni od besnih stvari, šče postaviti ministerstvo za narodno zdravje v Sombori.

Svet.

Nagla zblaznelost i smrt. V Rumuniji je na nekšem vlaku zblazneo strojevodja (mašinst). Skočo je na streho vlaka i tam skakao. Kürajč je to opazo i stavo vlak. Med tem pa je že strojevodjo potegnola dol žica (drot), štera je ober vlaka vezala vküp dve telegrafičnivi sohi. Kda so ga najšli, je bio že mrtev.

Velki roparski napad je izvršila na vlak močna roparska banda v Meksiki. Vlak so stavili, potnike spoklali i okrali. Strojvodji (mašinstri) se je posrečilo vujti. Bežao je do prvoga telefona i proso pomoč. Na mestu so poslali vojsko, štera je ropare obkolila. Vršo se je žilavi boj med vojaki i ropari, v šterom je vno go roparov spadnolo. Ne čüdo či so se v toj državi vgnezdili takši roparje vej je to država večni revolucij i nemirov.

Domača politika.

Več Radičovi poslancov je ne odobravaloo njegovo pogübnö politiko, zato so odstopili od njega. Tej so se združili z drugimi hrvatskimi poslanci i so ustanovili novo stranko, štera se imenuje »Hrvatska Federalistična kmetska stranka«. Hrvatje, volilci Radičovi tüdi v velkom broji odpadajo od njega.

Pogled vseh tisti, ki dačo plačüjejo je obrnjeni na finančni odbor, ki meri državne potroše. V tom tjedni so predložili svoje potroše sledeči ministri: finančni, poštini, znotrašnji, pravosodni i kmetijski. Ka radičovci, ki se imenujejo seljački poslanci lübijoo svoje seljake, se vidi s toga, da ova ministristva porabijoo 98 i po procenta za sebe, polodelavskomi so pa zglašali komaj 1 pa po procenta od vöej potrošov. Pomisliti pa moramo, da je naša država polodelska, gde je većina lüdi polodelskoga stana. Zato se polodelavcom, šteri največ dače plačüjoo godi strašna krivica.

Svetovna politika.

Čehoslovaško. Pri ministrskom predsedniki Švehli je bio na razgovori nadškof iz Prage. Razgovor se je sükao okoli cerkvenopolitični zadev. Pred kratkim je nastalo med češkov vladov pa med rimskim papom nasprotstvo zavolo Jana Husa, šteri ma toti v narodnostnom i književnom pogledi zasluženje za Čehe, nego v verskom pogledi pa je bio krivoverec i odpadnik od Materecerkve. Čehoslovaška vlada — štera je bila zvekšega tüdi cerkvi sovražna — je pa odpadnika zapovedala častiti kak svetnika. Zavolo toga je Rim protestirao i nasprotstvo se je dozday vleklo. Nova češka vlada pa je sprevidila, da tak ne ide dale, zato je nasproti Matericerkvi bole prijateljska, zato je vüpanje, da se cela zadeva mirno reši.

Nemčija. Tam nemrejo postaviti vlade. Strank je preci i te so tak razceplene, da je težko najti poglede, kde bi se med sebeb zedinili.

Pošta uravništva.

Gašpar Štefan Čepinci 63. Edne Novine i pet Listov pošljemo g. plebanoši za Vas. Tam je iščite. — **J. Trajber Dobrovnik.** Tista prošnja je vložena, trije ministri jo že rešavajo a ne so je ešče. Gda bom v Belgradi, me tam opotite, ka pozvedim. — **Kniga molitvena od Sv. Antona** se nigdi ne dobi več. To na znanje onim, ki so po njej pozvedavali.

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	250 Din.,
„ „ žita	175 „
„ „ ovsa	175 „
„ „ kukorice	160 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg.	16—18 D.	14 D. 20 Din.
v Ljubljani „	16—18 D.	14 D. 20 Din.

3. Krma

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrebečka borza.

dne 21 januara 1926.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 55.45
Schilling	D 7.90
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.66
20 kronski zlat	D 205.—
Francoski frank, 1 frank	D 2.—
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.075
Švic. fran., fr.	D 10.85
Talijanske lire, 1 lira	D 2.25
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Šv. frcv 9.1525.

Mali oglasi.

Pekarski pomočnik

si išče delo. Vstopi lahko takoj v delo. MATIJA ERMAN Tropovci št. 38. pošta Rankovci.

Uradni dnevi v letu 1926.

	jan.	feb.	marc	april	maj	jun.	jul.	avg.	sept.	okt.	nov.	dec.
KRIŽEVCI	9	13	13	10	8	12	10	14	11	9	13	11
GORNJA LENDAVALA	16	20	20	17	15	19	17	21	18	16	20	18

Uradni dnevi srezkega poglavarja v Murški Soboti se vršijoo v letu 1926 po tem izkazu in sicer v Gornji Lendavi kakor v Križevcih na žandarm. stanici s pričetkom ob 9 uri dopoldan.

Pri srezkem poglavarju v Murški Soboti je od 1. januarja 1926 naprej uradni dan vsako sredo in petek dopoldan.

Srezki poglavar: LIPOVŠEK s. r.

VRLOGA HLAPCA

staroga okrog 16—18 let išče poštena hiža v Tišinskij fari. Zglasiti se je pri ravnateljstvu v Martinišči (M. Sobota)

Mladoženci i Snehe i

Za nakupivanje vsefele obleča i spodnjega gvanca pa Vam priporoča staroznana trgovina FRANC SERŠEN v LJUTOMERU pri cerkvi. Tam najdete največjo zalogo vsefele blaga od najfalejše do najfinejše vrste po zvučredno nizkoj ceni i je popunoma nemogoče, da bi takše blago indri dobili falej, ali pa konči po istoj ceni. Posebno pa si lahko snehe zaberejo vsefele blago za svoje bale. Osvedočite se, ne bo Vam žao!

RAZPIS.

Vodna zadruga v Dolnji Lendavi razpisuje v nedeljo, dne 31. januarja 1926. ob 9 uri dopoldan v svojih prostorih v Dolnji Lendavi hiš. šte. 51

USTNO JAVNO OFERTALNO LICITACIJO

za izkop potoka Ledave od km. 25.5 do km. 27, napravo odnotnih obojestranskih nasipov, vse v občini NEDELICA pod sledečimi bistvenimi pogoji:

Izkop bode znašal nekaj nad 10.000 km³ zemlje in gramoza in so preračunani stroški najviše s 101.650 Dinarjev.

Začasno kavcijo Din 5200 je treba položiti bodisi v gotovini ali pa v državnih vrednostnih papirjih odnosno v papirjih, ki kotirajo na borzi pri blagajniku Vodne zadruge (Dolnje lendavska hranilnica) najpozneje do 9 ure na dan licitacije.

Predmetno delo bo izročeno najugodnejšemu ponudniku in se ima začeti s 5. februarjem 1926 in biti končano do 5. maja 1926.

Vsa pojasnila in pogoji se dobe v lokalu Vodne zadruge v dneih 24., 26., 28. januarja, kakor tudi na dan dražbe v dopoldanskih urah.

Dolnja Lendava, dne 14. januarja 1926.

Dr. JANKO LESKOVEC
t. č. ministerski komisar.

Poslano.

Vsem velespoštovanim svojim ggom. klijentom, prijateljem in znanecem naznanjam, da sem popolnoma ozdravljen in da osebno vodim in obavam vse poverjene mi odvetniške posle in obravnave.

Z odličnim spoštovanjem:
Dr. FERDO ČERNE, odvetnik
v Murški Soboti.

Krčma z arende

se na licitaciji v Nedelišči dne 1. febr. pod temi pogoji:

1. Pogodba vala včas i trpi pet let.
2. Cena za liciteranje je 8000 Din.
3. Najemnik more včas plačati eden štrti tao.
4. Aренда se plačuje na vsaki frtao leta naprej.

Krčma ma 3 velke hiže, dve velkivi i edno malo spalno sobo, edno veliko künjo; ma tudi dva hleva, mesnico, ledenico, v štero ide sto vozov leda, edno veliko šupo i tri plüge oratje zemle, vse poleg hiže. Zglasiti se je pri župani v Nedelišči.

Slovenska banka d. d
podružnica DOLNJA LENDA VA.

plača najbolje dolare
:- in zlate peneze -:

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Podpirajte „NOVINE“!

PRODA se novozgrajena gostilna leta 1923. v trgu G. Radgona.

12 novo opremljenih sob za tujce, 2 opremljena lokala za gostilno, lokal za trgovino in skladišče, kuhinja, kamra, v vseh sobah električna razsvetljava, ledenica, klet za vino, klet za zelenjavo, pralnica, soba za hišnika, huta, 4 svinjaki, vrt za zelenjavo. Gostilna je na najprometnejšem kraju 3 minute od kolodvora, v trgu je sodnija, davkarija, pošta, carinarica, pogranična policija, finančna kontrola meroizkušni urad, glavna zaloga tobaka, orožništvo, farna cerkev in bolniška blagajna za zavarovanje delavcev. Cena 9100 dolarjev. Polovica lahko ostane v knižena. Vse natančno se izve pri MATIJA KOLER, Gornja Radgona, Jugoslavija.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDŐSI BARNABÁŠ, trgovci z papirom i igračami v Murškoj Soboti št. 180. poleg rimsko katoličanske cerkvi ino pošte.

Pintarje i

Pozor i

K odaji so sühe doge za menše i vekše lagve po jako fal ceni pri Gosp. FRANC KOFJAČ-i ključavničarji v Murški Soboti.

HRANILNICA I POSOJILNICA v Črensovcih

Pr. z. z n. z. uradije vsako nedelo ino svetek

Obrestüje hranilne vloge (navadne) po 8⁰/₁₀; vezane vloge proti šest mesečnoj odpovedi pod 5000 Din po 9⁰/₁₀, vezane vloge od 5000 Din najviše pa po 9¹/₂⁰/₁₀.

Vlog stanje je že nad dva milijona.

Kmetski penezi se naj vložijo v kmetske hranilnice i naj služijo v hasek našemi kmetskomi ljudstvi. Zavüpajte nam peneze, za štero dobro stojijo naši kmetje z vsov svojov vrednostjov, ka većim sirotam je lejko posodimo na fal intereš.

! ? !

Amerikanci pazite!

Oda se zavolo preselitve krasno **posestvo** kak slika kaže, vse novo zidano, doma veliki sadni ino zelenjadni ograçek pa 12 plügov dobre zemlje.

Oda: Rud. Horvatič
pri
Sv. Križi pri Ljutomeri.

